

Kuka hän on?

Minä olen Juha Nieminen. Olen opiskelija.

Olen suomalainen. Asun Suomessa, Jyväskylässä. Opiskelen yliopistossa. Asun asuntolassa.

Hän on Kaisa Leskinen. Hän on opettaja. Häinkin on suomalainen.

Kaisa asuu Helsingissä. Hän opettaa peruskoulussa Töölössä.

Me asumme Suomessa, Turussa. Olemme työssä kirjastossa.

Björn on ruotsalainen. Hän asuu Ruotsissa, Tukholmassa. Hän on lääkäri.

Eszter on unkarilainen. Hän asuu Unkarissa, Budapestissa. Eszter on opiskelija.

John on englantilainen. Hän asuu Englannissa, Lontoossa. Hän on toimittaja.

Hans on saksalainen. Hän asuu Saksassa, Berliinissä. Hän on sotilas.

Gina on italialainen. Hän elää Italiassa, Roomassa. Hän on myyjä.

Minä olen suomalainen. Minä en ole norjalainen.

Oletko sinä hollantilainen vai ranskalainen?

Hän on espanjalainen, ei kreikkalainen.

Me asumme Suomessa. Te asutte Sveitsissä. He asuvat Romaniassa.

– Hei! Minä olen Hannu Kaiponen. Kuka sinä olet?

– Minä olen Ole Lindström.

– Asutko sinä Suomessa?

– Ei, minä en asu Suomessa, vaan Ruotsissa.

– Terve! Oletteko te Kaisa ja Raija?

– Joo. Hän on Kaisa ja minä olen Raija.

– Asutteko te Helsingissä?

– Joo. Kaisa opiskelee täällä yliopistossa, ja minä olen työssä tavaratalossa keskustassa.

Hyvää huomenta!

Huomenta!

Hei!

Näkemiin!

Hyvää päivää!

Päivää!

Moi!

Kuulemiin!

Hyvää iltaa!

Iltaa!

Terve!

Hyvää yötä!

Nyelvtan

1.1. A finn és a magyar magánhangzórendszer

	TAKAVOKAALI		ETUVOKAALI		VELÁRIS		PALATÁLIS		
	illab.	lab.	illab.	lab.	illab.	labiális	illab.	labiális	
ylä		u uu	y yy	i ii		u ú	i í ü ű		felső
väli		o oo	ö öö	e ee		o ó	(ë) é ö ő		középső
ala	a aa			ä ää	(ä) á a (ä)		e (ē)		alsó

1.2. A finn mássalhangzórendszer

	klusiili		spirantti			lateraali	tremulantti	nasaali
	st	sn	st	sn				
bilabiaalinen	p	(b)						m
labiodentaalinen			(f)	v				
dentaalinen	t	d				l	r	n
dentialveolaarinen			s					
alveopalataalinen			(š)					
palataalinen				j				[ŋ]
velaarinen	k	(g)						
laryngaalinen			h					

A magyar mássalhangzórendszer

	zár		rés		affrikáta		oldalsó	pergő	orr
	zt	zö	zt	zö	zt	zö			
bilabiális	p	b							m
labiodentális			f	v					
dentális	t	d					l	r	n
dentialveoláris			sz	z	c	dz			
alveopalatális			s	zs	cs	dzs			
palatális				j	ty	gy			ny
veláris	k	g							
laringális			h						

1.3. A FINN IGERENDSZER

- 2 igenem: aktív és passzív
 4 igemód: indicativus (kijelentő mód), conditionalis (feltételes mód)
 imperativus (felszólító mód), potentialis (lehetőségi mód)
 4 igeidő: praesens (jelen), imperfectum (folyamatos múlt)
 perfectum (befejezett múlt), plusquamperfectum (régmúlt)
 2 szám: singularis (egyes szám), pluralis (többes szám)
 3 személy: első, második, harmadik
 2 ragozás: állító és tagadó

Az igeidők és igemódok összefüggése:

	Praesens	Perfectum	Imperf.	Plusqpf.
Indicativus	+	+	+	+
Conditionalis	+	+		
Imperativus	+			
Potentialis	+	+		

A finn ige felépítése:

TŐ	–	aktív/passzív igenem	–	időjel/módjel	–	igei személyrag
<i>sano</i> <i>sano</i>		$\emptyset$ <i>tta</i>		<i>i</i> <i>isi</i>		<i>n</i> <i>in</i>

1.4. IGERAGOZÁS: INDICATIVUS PRAESENS

Sg. 1.	-n	Pl. 1.	-mme
Sg. 2.	-t	Pl. 2.	-tte
Sg. 3.	-V, $\emptyset$	Pl. 3.	-vat/-vät

	<i>puhu-a</i> 'beszél'	<i>otta-a</i> 'vesz, fog'	<i>saa-da</i> 'kap'	<i>men-nä</i> 'megy'	<i>ajatel-la</i> 'gondolkozik'
minä	<i>puhu-n</i>	<i>ota-n</i>	<i>saa-n</i>	<i>mene-n</i>	<i>ajatele-n</i>
sinä	<i>puhu-t</i>	<i>ota-t</i>	<i>saa-t</i>	<i>mene-t</i>	<i>ajatele-t</i>
hän	<i>puhuu</i>	<i>ottaa</i>	<i>saa</i>	<i>menee</i>	<i>ajattelee</i>
me	<i>puhu-mme</i>	<i>ota-mme</i>	<i>saa-mme</i>	<i>mene-mme</i>	<i>ajatele-mme</i>
te	<i>puhu-tte</i>	<i>ota-tte</i>	<i>saa-tte</i>	<i>mene-tte</i>	<i>ajatele-tte</i>
he	<i>puhu-vat</i>	<i>otta-vat</i>	<i>saa-vat</i>	<i>mene-vät</i>	<i>ajatele-vat</i>
	1. típus nincs fokvált.	1. típus van fokvált.	2. típus nincs fokvált.	3. típus nincs fokvált.	3. típus fordított fokvált.

1.5. AZ INDICATIVUS PRAESENS TAGADÓ ALAKJA

tagadó segédige (ragozódik)	+	főige (gyenge) töve (nem ragozódik)
<i>en</i>		<i>puhu</i>
<i>et</i>		<i>ota</i>
<i>ei</i>		<i>anna</i>
<i>emme</i>		<i>syö</i>
<i>ette</i>		<i>mene</i>
<i>eivät</i>		<i>pela</i>

Pl.	<i>en puhu, et puhu, ei puhu, emme puhu, ette puhu, eivät puhu</i>	< puhua 'beszél'
	<i>en ota, et ota, ei ota, emme ota, ette ota, eivät ota</i>	< otta 'vesz, fog'
	<i>en saa, et saa, ei saa, emme saa, ette saa, eivät saa</i>	< saada 'kap'
	<i>en mene, et mene, ei mene, emme mene, ette mene, eivät mene</i>	< mennä 'megy'

1.6. A LÉTIGE RAGOZÁSA

Sg. 1.	<i>olen</i>	Pl. 1.	<i>olemme</i>
Sg. 2.	<i>olet</i>	Pl. 2.	<i>olette</i>
Sg. 3.	<i>on</i>	Pl. 3.	<i>ovat</i>

A tagadó alak *en ole, et ole, ei ole, emme ole, ette ole, eivät ole.*

1.7. A FINN NÉVSZÓRENDSZER

GRAMMATIKAI ESETEK	Nominativus	alanyeset	Ø
	Accusativus	tárgyeset	-n, Ø
	Genitivus	birtokos eset	-n
	Partitivus	részelő eset	-a/-ä, -ta/-tä
HELYVISZONYT KIFEJEZŐ ESETEK	Inessivus	belső helyhatározó eset, hol? kérdésre	-ssa/-ssä
	Elativus	belső helyhatározó eset, honnan? kérdésre	-sta/-stä
	Illativus	belső helyhatározó eset, hová? kérdésre	-Vn, -hVn, -seen
	Adessivus	külső helyhatározó eset, hol? kérdésre	-lla/-llä
	Ablativus	külső helyhatározó eset, honnan? kérdésre	-lta/-ltä
	Allativus	külső helyhatározó eset, hová? kérdésre	-lle
EGYÉB ESETEK	Essivus	állapothatározó eset	-na/-nä
	Translativus	eredményhatározó eset	-ksi
	Abessivus	negatív jelentésű állapothatározó eset	-tta/-ttä
	Instructivus	eszközhatározó eset	-n
	Comitativus	társhatározó eset	-ne-

1.8. A FOKVÁLTAKOZÁS

a) mennyiségi változás

<i>pp</i>	:	<i>p</i>	<i>loppu</i> 'vége vminek'	:	<i>lopun</i>	<i>oppia</i> 'tanul'	:	<i>opin</i>
<i>tt</i>	:	<i>t</i>	<i>tyttö</i> 'lány'	:	<i>tytön</i>	<i>ottaa</i> 'vesz, fog'	:	<i>otan</i>
<i>kk</i>	:	<i>k</i>	<i>kukka</i> 'virág'	:	<i>kukan</i>	<i>nukkua</i> 'alszik'	:	<i>nukun</i>

b) minőségi változás

<i>p</i>	:	<i>v</i>	<i>apu</i> 'segítség'	:	<i>avun</i>	<i>saapua</i> 'érkezik'	:	<i>saavun</i>
<i>t</i>	:	<i>d</i>	<i>katu</i> 'utca'	:	<i>kadun</i>	<i>tietää</i> 'tud'	:	<i>tiedän</i>
<i>k</i>	:	Ø	<i>jalka</i> 'láb'	:	<i>jalan</i>	<i>lukea</i> 'olvas'	:	<i>luen</i>

c) teljes hasonulás

<i>mp</i>	:	<i>mm</i>	<i>kampa</i> 'fésű'	:	<i>kamman</i>	<i>ampua</i> 'lő'	:	<i>ammun</i>
<i>nt</i>	:	<i>nn</i>	<i>ranta</i> 'part'	:	<i>rannan</i>	<i>antaa</i> 'ad'	:	<i>annan</i>
<i>lt</i>	:	<i>ll</i>	<i>silta</i> 'híd'	:	<i>sillan</i>	<i>kieltää</i> 'tilt'	:	<i>kiellän</i>
<i>rt</i>	:	<i>rr</i>	<i>parta</i> 'szakáll'	:	<i>parran</i>	<i>ymmärtää</i> 'ért'	:	<i>ymmärrän</i>
<i>nk</i>	:	<i>ng</i>	<i>kenkä</i> 'cipő'	:	<i>kengän</i>	<i>onkia</i> 'horgászik'	:	<i>ongin</i>
[ŋk]		[ŋŋ]						

9. A fordított fokváltakozás

a) mennyiségi változás

<i>p</i>	:	<i>pp</i>	<i>saapas</i> 'csizma'	:	<i>saappaan</i>	<i>hypätä</i> 'ugrik'	:	<i>hyppään</i>
<i>t</i>	:	<i>tt</i>	<i>osoite</i> 'cím'	:	<i>osoitteen</i>	<i>ajatella</i> 'gondolkozik'	:	<i>ajattelen</i>
<i>k</i>	:	<i>kk</i>	<i>rakas</i> 'kedves, drága'	:	<i>rakkaan</i>	<i>tykätä</i> 'kedvel'	:	<i>tykkään</i>

b) minőségi változás

<i>v</i>	:	<i>p</i>	<i>varvas</i> 'lábujj'	:	<i>varpaan</i>	<i>tavata</i> 'találkozik'	:	<i>tapaan</i>
<i>d</i>	:	<i>t</i>	<i>raide</i> 'vágány'	:	<i>raiteen</i>	<i>suudella</i> 'megcsókol'	:	<i>suutelen</i>
Ø	:	<i>k</i>	<i>aie</i> 'szándék'	:	<i>aikkeen</i>	<i>maata</i> 'fekszik'	:	<i>makaan</i>

c) teljes hasonulás

<i>mm</i>	:	<i>mp</i>	<i>lammas</i> 'bárány'	:	<i>lampaan</i>	<i>kammata</i> 'fésül'	:	<i>kampaan</i>
<i>nn</i>	:	<i>nt</i>	<i>manner</i> 'szárazföld'	:	<i>manteren</i>	<i>kuunnella</i> 'hallgat'	:	<i>kuuntelen</i>
<i>ll</i>	:	<i>lt</i>	<i>allas</i> 'medence'	:	<i>altaan</i>	<i>vallata</i> 'meghódít'	:	<i>valtaan</i>
<i>rr</i>	:	<i>rt</i>	<i>porras</i> 'lépcső'	:	<i>portaan</i>	<i>kerrata</i> 'ismétel'	:	<i>kertaan</i>
<i>ng</i>	:	<i>nn</i>	<i>kuningas</i> 'király'	:	<i>kuninkaan</i>	<i>hangata</i> 'dörzsöl'	:	<i>hankaan</i>
[ŋŋ]		[ŋk]						